

Словаччина: Інформація для апатридів та осіб під ризиком безгромадянства, які втікають від війни в Україні

Координаційний центр ЄМБ (Європейська мережа з питань безгромадянства): [Ліга прав людини у Словаччині](#)

Останнє оновлення: 15 лютого 2024

Ця інструкція надає інформацію щодо окремих країн для апатридів та осіб під ризиком безгромадянства, які втікають від війни в Україні. Вона слугує джерелом інформації для тих, хто надає допомогу біженцям і постраждалим особам. Акцент зроблений на апатридах, та особах під ризиком безгромадянства, зокрема на особах без документів. Далі в тексті надаються посилання на загальну інформацію для біженців з України. Ми намагаємося регулярно оновлювати інформацію. Якщо ви володієте актуальною інформацією, будь ласка, напишіть нам на Ukraine.crisis@statelessness.eu. Джерелом наданої інформації є координаційний центр ЄМБ, якщо в тексті не вказано інакше.

1. СИТУАЦІЯ НА КОРДОНІ ТА ВИМОГИ ЩОДО В'ЇЗДУ

З України до Словаччини є [три пункти перетину кордону](#) - два з них (Убля та Вишне Німецьке) відкриті 24 години, а Вельке Слеменце працює щодня з 8 ранку до 8 вечора (час очікування на кожному переході можна знайти [тут](#)). Наразі немає повідомлень про проблеми, з якими могли б зіткнутися апатриди, особи під ризиком безгромадянства, або особи без документів, які перетинають кордон Словаччини; однак повідомлялося про деякі проблеми з української сторони. Можливо, особам без документів доведеться пройти індивідуальну оцінку, аби отримати дозвіл на в'їзд. Словаччина [дозволяє в'їзд усім особам, які втікають від війни в Україні](#), відповідно до винятків з гуманітарних міркувань, передбачених Шенгенським кодексом про кордони, та після індивідуальної оцінки (за винятком тих, хто виїхав до безпечної країни після початку війни і повернувся в Україну перед поїздкою до Словаччини). [Європейська Комісія](#) підтверджує, що відсутність документів для виїзду за кордон або медичних документів (сертифікат про вакцинацію або тест на COVID-19) не має бути перешкодою для в'їзду в ЄС, поки триває криза в Україні.

Більше інформації про пункти перетину кордону та вимоги щодо в'їзду можна дізнатися тут: [З України до Словаччини](#) (також [українською](#) та [словацькою](#)), сторінка Інформування та допомога для України [Міністерства внутрішніх справ](#) та [Прикордонна служба України](#).

Необхідні документи	<ul style="list-style-type: none"> • Апатриди: будь-який документ (навіть прострочений); в'їзд має бути дозволений для всіх, хто втікає від війни в Україні, навіть без документів • Дорослі: паспорт, посвідчення особи, свідоцтво про народження або будь-який документ (навіть прострочений) • Діти: документи, що підтверджують родинні стосунки з дорослим, який їх супроводжує; дітям без супроводу в'їзд буде дозволений
В'їзд та реєстрація	<ul style="list-style-type: none"> • Особа без громадянства: ті, хто зареєструвався, надав відбитки пальців, сфотографувався та отримав дозвіл на перебування на 90 днів; якщо мають постійне місце проживання або міжнародний захист в Україні, мають право на отримання тимчасового притулку при в'їзді; або можуть подати заяву про надання притулку або додаткового захисту; зареєструватися в поліції у справах іноземців протягом 3 днів • Особа без документів: застосовуються вищевказані правила

	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Особи, які користуються міжнародним захистом: ті, хто зареєструвався, надав відбитки пальців, сфотографувався та отримав дозвіл на перебування на 90 днів;</u> мають право подати заяву на тимчасовий притулок при в'їзді на кордоні або в найближчому відділенні поліції у справах іноземців • <u>Діти без супроводу:</u> дітей без супроводу родича (який може підтвердити спорідненість) поліція супроводжує до найближчого бюро з питань праці, сім'ї та соціальних справ, а потім до дитячого будинку
Документи, що видаються	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Шукачам притулку:</u> посвідчення особи, яке підтверджує, що заява знаходиться на стадії розгляду • <u>Заявникам на тимчасовий притулок:</u> сертифікат про тимчасовий притулок • <u>Відвідувачам:</u> штамп про в'їзд у паспорті, що дозволяє перебувати в країні протягом 90 днів
Статус в'їзду	<ul style="list-style-type: none"> • Тимчасовий притулок, відвідувач або шукач притулку

2. СПОСОБИ ОТРИМАННЯ МІЖНАРОДНОГО ЗАХИСТУ

Словаччина надає два види міжнародного захисту (статус шукача притулку/біженця та додатковий захист), на додаток до тимчасового притулку, запровадженого 1 березня 2022 року (розширеного 17 березня 2022 року) для людей, які втікають від війни в Україні. Коротку інформацію про ці види захисту наведено в таблиці нижче. Детальнішу інформацію про статус біженця та додатковий захист можна знайти [тут](#). Детальнішу інформацію про тимчасовий притулок можна знайти [тут](#).

	Статус біженця (Притулок)	Додатковий захист	Тимчасовий притулок
Що це?	Захист згідно з Конвенцією про статус біженців від 1951 року	Тимчасовий захист для тих, хто не підпадає під визначення у Конвенції 1951 року, але наражатиметься на серйозну небезпеку в разі повернення	Тимчасовий притулок для тих, хто втікає від війни в Україні
Чи можуть апатриди та/або особи без документів подати заяву?	Так	Так	Так, але лише якщо вони відповідають певним критеріям (тобто особи (та члени їх сімей), які мали міжнародний захист або еквівалентний національний захист чи постійне місце проживання в Україні та не можуть повернутися до країни походження)
Де подати заяву?	У пункті перетину кордону, якщо заява подається при в'їзді до Словаччини, або в спеціальному органі	Так само, як і в статусі біженця	Особиста реєстрація на кордоні, у будь-якому відділі Поліції у справах іноземців (відділ у Братиславі реєструє лише

	<p>поліції у справах притулку, якщо заявник вже перебуває в Словаччині</p>		<p>вагітних жінок, сім'ї з дітьми до 6 років, осіб старше 65 років та інших вразливих осіб) або у центрі з більшою пропускнуою здатністю в Братиславі. Особам без документів рекомендується реєструватися у відділі з питань надання притулку в Гуменному. Додаткову інформацію можна знайти на сайті Міністерства внутрішніх справ.</p>
<p>Процедура та права</p>	<p>Після подачі заяви вас переведуть до центру прийому біженців в Гуменному для проходження медичного огляду та виконання необхідних адміністративних завдань; після цього вас переведуть до центру в Роговцях або Опатовській Новій Всі; протягом процедури ви можете перебувати на території, але не подорожувати, а документи утримуються; рішення має бути ухвалене через 6 місяців, але строк може бути продовжено; ви можете отримати право на роботу через 6 місяців; відвідування школи є обов'язковим для дітей до 16 років</p>	<p>Так само, як і в статусі біженця</p>	<p>Знімаються біометричні дані, в тому числі у неповнолітніх дітей. Реєстраційна форма доступна в електронному вигляді українською, словацькою та англійською мовами. Захист може бути наданий негайно за наявності документів, в іншому випадку рішення приймається протягом 30 днів; протягом цього періоду надається житло в міграційному відділі в Гуменному, включаючи безкоштовне харчування, медичні послуги та засоби гігієни, де це можливо</p>

Права після визнання	Постійне проживання (дозвіл на 10 років), документ для виїзду за кордон, право на навчання, роботу, безкоштовне медичне обслуговування, допомога в інтеграції, та подорожі країнами ЄС	Право на проживання, посвідка на проживання на 1 рік (потім 2 роки після поновлення), «паспорт іноземця», якщо немає документа для виїзду за кордон, доступ до медичних послуг безкоштовний для працевлаштованих, право на роботу, право на навчання, інтеграційна допомога та подорожі країнами ЄС	Дозвіл на допустиме перебування дійсний до 4 березня 2024 року (до прийняття рішення уряду про продовження до 2025 року); право на працю, доступ до освіти, охорони здоров'я, житла, соціальні виплати
-----------------------------	--	---	--

Більше інформації шукайте тут:

- Ліга прав людини у Словаччині та організація Mareena, [Інформація для людей, які приїжджають з України до Словаччини](#) (також [українською](#) та [словацькою](#))
- Ліга прав людини, [Найпоширеніші питання про притулок і додатковий захист](#)
- [Міністерство внутрішніх справ](#) Словацької Республіки, [тимчасовий притулок та реєстрація](#)
- Міністерство внутрішніх справ, [Брошура з QR-кодами про тимчасовий притулок](#)
- Право на захист, [Хто такі особи без громадянства, які втекли з України з моменту російського вторгнення 24 лютого 2022 року](#)
- KIND & Child Circle, [Замітка про дітей без супроводу дорослих, які втікають від війни в Україні](#)
- Європейська Комісія, [Інформація для людей, які втікають від війни в Україні](#)
- [Європейська Комісія, Комунікація, Тимчасовий захист для осіб, які втікають від російської агресії проти України, рік потому \(березень 2023 р.\)](#)
- Європейська рада у справах біженців та вигнанців, [інформаційний бюлетень](#)
- Агенція ЄС з питань притулку, [Хто є хто в міжнародному захисті, огляд тимчасового захисту](#)
- [Агентство ЄС з питань притулку, що надає тимчасовий захист переміщеним особам з України: Підсумки року \(березень 2023 р.\)](#)
- [Агентство з фундаментальних прав людини, Звіт про осіб, які втікають від війни в Україні - Втікаючи від війни в Україні: Досвід переміщених осіб в ЄС](#)
- [Агентство з фундаментальних прав людини, Наслідки війни в Україні для ЄС у сфері фундаментальних прав людини](#)
- Європейська рада у справах біженців та вигнанців (ECRE), [Оновлений інформаційний бюлетень про заходи реагування на прибуття переміщених осіб, які втікають від війни в Україні](#) (березень 2023 р.)
- [Регіональний аналіз захисту УВКБ ООН № 2](#)
- [Регіональний план реагування УВКБ ООН у справах біженців \(січень-грудень 2023 р.\)](#)
- [Карітас Європа \(Caritas Europa\), прийом біженців з України в Європі та отримані уроки](#)

3. ВИЗНАЧЕННЯ БЕЗГРОМАДЯНСТВА ТА СТАТУСУ ЗАХИСТУ

Для апатридів важливо визначити як право на міжнародний захист, так і їхнє безгромадянство. Необхідно розглянути кожне прохання та конкретно визнати обидва статуси, щоб, у разі потреби у міжнародному захисті, людина могла його отримати, навіть будучи особою без громадянства. Визнання

статусу особи без громадянства має проходити одночасно, або після визначення статусу біженця, належно враховуючи пріоритет прохання про притулок та принцип конфіденційності для біженців в процедурі визнання безгромадянства. Більше інформації шукайте тут: [Коротке зібрання інформації ЄМБ щодо визначення безгромадянства та захисту в Європі](#).

У Словаччині немає спеціальної процедури визначення статусу особи без громадянства, але в законодавстві є деякі положення щодо захисту осіб без громадянства в Словаччині. Безгромадянство зазвичай розглядається в межах процедури надання притулку або процедури подання заяви на проживання чи громадянство Словаччини. Відповідно до Закону про проживання іноземців (Закон № 404/2011 Збірки законів), особи без громадянства визнаються апатридами, якщо доведуть, що не мають громадянства країни їхнього народження, попереднього проживання чи перебування або країни, громадянами якої є їхні батьки та брати і сестри. Міністерство внутрішніх справ [може надати посвідку на проживання на 5 років на підставі безгромадянства](#) на свій розсуд, але чіткої процедури для цього немає, і обов'язок доказування покладений на заявника.

Особам без громадянства та особам під ризиком безгромадянства, настійно радимо звертатися за експертною юридичною консультацією щодо своїх прав у Словаччині (наприклад, до [Ліги прав людини Словаччини](#) та [Центру правової допомоги](#) — фінансованого державою центру, що надає правову допомогу особам в скрутному становищі). Для отримання додаткової інформації див. [УВКБ ООН, Мапування безгромадянства в Словаччині 2022 рік](#).

4. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПОДАЛЬШОГО ПЕРЕМІЩЕННЯ ДО ТРЕТІХ КРАЇН

Люди, які отримали статус тимчасового притулку, не зобов'язані залишатися в Словаччині. Їм може бути надано тимчасовий захист в іншій державі-члені ЄС, що скасує їхній статус тимчасового притулку в Словаччині. Возз'єднання сім'ї можливе, якщо особа має родичів в іншій країні ЄС. Люди, які подають заяву про отримання притулку або додаткового захисту в Словаччині, не повинні виїжджати в інші країни ЄС протягом процедури та мають залишатися в Словаччині до ухвалення рішення щодо їхньої заяви. Якщо вони подорожують до інших країн ЄС, до них може застосовуватися Дублінська процедура.

5. ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Повідомлялося про випадки дискримінації ромів. Уряд Словаччини створив моніторингові групи на кордонах для запобігання дискримінації.

Уряд Словаччини створив [сайт](#), де особи, які втікають від війни в Україні, можуть отримати інформацію про житло.

6. ОРГАНІЗАЦІЇ, ЯКІ ДОПОМАГАЮТЬ АПАТРИДАМ

Ліга прав людини www.hrl.sk +421 800 222 350, +421 918 366 968 ukrajina@hrl.sk , hrl@hrl.sk	УВКБ ООН https://help.unhcr.org/slovakia/
Словацька асоціація адвокатів — юридична допомога https://www.sak.sk/web/en/cms/lawyer/ua +421 911 175 387 +421 (0) 2/204 227 44 pomoc@sak.sk	Mareena www.mareena.sk +421 948 113 947 info@mareena.sk

Міжнародна організація з міграції (МОМ у Словаччині) https://www.mic.iom.sk/ 0850 211 478 +421 2 5263 0023 +421 55 625 8662 mic@iom.int	Україна-Словаччина SOS — українська громада в Словаччині https://www.facebook.com/UkraineSlovakiaSOS +421 911 201 889 ukrajina.sk.sos@gmail.com
Центр правової допомоги http://www.centrumpravnejpomoci.sk/ Кол-центр: 0650 105 100	

Лондон, Велика Британія
Медіа: +44 7522 525673
info@statelessness.eu
www.statelessness.eu

Європейська мережа з питань безгромадянства є благодійною організацією, зареєстрованою в Англії. Реєстраційний номер благодійної організації: 1158414.

European
Network on
Statelessness